

Ved dyrkning af kålplanter som majroer er det afgørende med et godt sædskifte – det hører vi gang på gang – og det gælder også efterafgrøderne. Men også valg af sorter kan have stor betydning.

Undgå kålbrok i majroerne

TEKST OG FOTOGRAFIER: **LARS JACOBSEN**, AKADEMISK MEDARBEJDER VED INSTITUT FOR FØDEVARER, AARHUS UNIVERSITET

▲ 'Purple top White Globe' med angreb af kålbrok.

Under dyrkningsforsøget med 32 gamle majroesorter fik vi i 2012 helt uventet problemer med kålbrok i en af vores parceller.

Rødder og knolde fik store, deforme brokknuder og blev uanvendelige. Der var ingen symptomer på toppen af majroerne, som så frisk ud.

Vi havde anvendt olieræddike som efterafgrøde. Normalt har man ikke anset olieræddike som et problem i forbindelse med kålbrok, da afgrøden sås sent på året, hvorfor opformeringen af kålbrok burde være begrænset. Men på baggrund af vores forsøg med majroer er vi nu stoppet med at bruge olieræddike som efterafgrøde på vores økologiske arealer og har erstattet den med rug.

Modstandsdygtige sorter?

Jeg lavede nogle observationer i marken for at se, om der er forskel på de gamle danske sorters tendens til at blive angrebet af kålbrok. Resultaterne er ikke 100% sikre, da det ikke var et kålbrokforsøg, men der var stor forskel på, hvor angrebet

de forskellige sorter blev, selvom de stod tæt på hinanden.

Toppen af planterne så sund ud på alle sorter. Den store forskel viste sig, når rødderne blev taget op.

Nogle sorter var kraftigt angrebet af kålbrok. Det var sorter som den nutidige sort 'Purple Top White Globe', men mange af de gamle sorter var også kraftigt angrebne.

Nogle af de gamle sorter skilte sig dog ud og var kun meget begrænset angrebet. Sorter som 'Early Purple Globe Top Rosita' havde meget begrænsede angreb. Denne sort er af samme type som den nutidige sort 'Purple Top White Globe', dvs. rund til omvendt ægformet knold med rødlig-lilla nakke og hvid rod.

Også den fladrunde sort 'Milan Rødhovedet Forca' og den aflange hvide sort med lilla top, 'Østersundum Roskilde', blev næsten ikke angrebet af kålbrok.

Det samme var gældende for den aflange hvide sort med grøn top, 'Yellow Tankard'. Så der synes at være stor forskel

på de forskellige majroesorters modtagelighed for kålbrok.

Hvordan undgås problemer med kålbrok?

Sædskifte: Der skal helst være mindst 5 år mellem korsblomstrede afgrøder. Dette gælder også efterafgrøder som olieræddike og andre korsblomstrede efterafgrøder. Vær ligeledes opmærksom på, at korsblomstrede ukrudtsarter som hyrdetaske og agersennep kan angribes og være med til at opformere kålbrok. Det er derfor vigtigt, at korsblomstret ukrudt bekæmpes i marken.

Kalkning: Ved at holde et højt reaktionstal er det muligt at reducere risikoen for angreb af kålbrok. Dette skyldes, at kålbrokssvampen trives bedst ved lave reaktionstal. Forsøg har vist, at ved et reaktionstal på 7,3 eller derover reduceres risikoen for angreb af kålbrok.

Dræning: Det anbefales at dyrke kål på veldrænede jorde, da dette forebygger angreb.